

AANGETEKEND

Ministerie van Defensie

Postbus 20701

2500 ES Den Haag

datum: 2 juli 2025

ons kenmerk: 02430000169772 / 02430000760253

onderwerp: Reactie op consultatie Wet op defensiegereedheid

Geachte minister van Defensie, geachte heer R.P. Brekelmans,

Op 6 juni 2025 heeft uw ministerie de Wet op de defensiegereedheid ter consultatie gelegd. Deze wet voorziet dat defensieactiviteiten die nu op grond van wet- en regelgeving niet of onvoldoende kunnen worden uitgevoerd, meer mogelijkheden krijgen. De wet voorziet daarmee in het wegnemen van knelpunten in wetgeving, zodat de krijgsmacht in een verhoogde gereedstelling kan fugeren.

Algemene reactie

De gemeente Harderwijk onderschrijft het belang van een parate, weerbare krijgsmacht. Zij ziet het dan ook als haar verantwoordelijkheid om ruimte te bieden aan defensieactiviteiten. Echter draagt de gemeente ook zorg voor haar inwoners en grondgebied, waardoor zij het van belang acht om ook voor het uitvoeren van defensieactiviteiten een belangenafweging te maken. Middels deze reactie op het concept wetsvoorstel legt de gemeente Harderwijk de knelpunten van deze wet voor en vraagt zij de minister van Defensie om, ondanks de uitzonderingen die de wet biedt, de verschillende belangen te wegen. Ook vraagt zij de minister om bij het nemen van een gereedstellingsbesluit (artikel 3.8 van deze wet), extra aandacht te besteden aan de beoordeling van punt d. het treffen van voorzieningen om nadelige gevolgen ongedaan te maken of te beperken.

>> De gemeente Harderwijk benadrukt dat bij het toelaten van activiteiten in de fysieke leefomgeving een gedegen belangenafweging van belang is. Zij vraagt de minister om in het gereedstellingsbesluit (als bedoeld in artikel 3.8 van deze wet) een afweging van de belangen verplicht te stellen.

>> De gemeente Harderwijk hecht waarde aan een goede samenwerking met Defensie bij het toelaten van defensieactiviteiten binnen haar ambtsgebied. Zij vraagt de minister om bij het nemen van een gereedstellingsbesluit, de gemeente te betrekken in de uitvoering van dit besluit.

organisatie eenheid: Team Ruimtelijke Dienstverlening

behandeld door: 

Havendam 56
Correspondentieadres:
Postbus 149
3840 AC Harderwijk
T 0341 411 911
E info@harderwijk.nl
W harderwijk.nl
B NL44 BNGH 0285 0033 13

Reactie per defensieactiviteit

De gemeente Harderwijk kent verschillende defensieactiviteiten binnen haar ambtsgebied. Alle activiteiten zijn gesitueerd rondom het oefenterrein Beekhuizerzand. In het wetsvoorstel zijn de schietbaan Harderwijk en de helikopterlandingsplaats op het oefenterrein Beekhuizerzand benoemd als gereedstellingsactiviteiten.

Helikopterlandingsplaats Beekhuizerzand

Binnen het Natura 2000-gebied de Veluwe is de helikopterlandingsplaats (HLP) Beekhuizerzand gelegen. De HLP Beekhuizerzand van grote toegevoegde waarde is voor Defensie. Daarom is de HLP opgenomen in het Nationaal Programma Ruimte voor Defensie (NPRD) als beoogde uitbreidingslocatie. Het inpassen van een grotere gebruiksruimte van de HLP Beekhuizerzand vraagt een zorgvuldige afweging van belangen. Deze afweging wordt in goed overleg tussen gemeenten, de provincie Gelderland en Defensie gedaan in het kader van het NPRD. Door het invoeren van de Wet op de defensiegereedheid, geeft de minister van Defensie ruimte aan defensieactiviteiten zonder deze zorgvuldige afweging te maken. Zo wordt in de planMER voor het NPRD geconstateerd dat op HLP Beekhuizerzand maximaal 3500 vliegbewegingen gemaakt kunnen worden. Met het voorliggende wetsvoorstel is geen begrenzing per oefenterrein aangegeven, maar een naar rato te verdelen begrenzing van 24.000 vliegbewegingen.

>> De gemeente Harderwijk vraagt de minister van Defensie om bij het toestaan van de gereedstellingsactiviteit A1 op Beekhuizerzand de afwegingen en gemaakt in het Nationaal Programma Ruimte voor Defensie te laten meewegen alvorens een gereedstellingsbesluit te verlenen.

Schietbaan Harderwijk

Aan de rand van de Veluwe en tegen de stadsrand van Harderwijk ligt de militaire Schietbaan Harderwijk. Deze schietbaan voorziet sinds vele jaren militairen in de regio van de benodigde schietopleidingen en -vaardigheden. De gemeente Harderwijk is in overleg met de militaire schietbaan over de vergunde geluidsruimte. Wederom is hierbij een gedegen belangenafweging van groot belang. De gemeente Harderwijk erkent dat de druk op de schietbaan zal groeien door een verhoogde mate van paraatheid. Echter pleit zij ook voor het beschermen van haar inwoners tegen hinderlijk en overmatig (schiet-)geluid.

Het Memorie van Toelichting beschrijft dat voor schietbanen gebruik gemaakt gaat worden van het flexibele schietmodel van TNO. De uitgangspunten van dit model zijn niet nader gedefinieerd. De gemeente begrijpt dat een flexibele inzet van wapentypen en kalibers benodigd is voor een sterke krijgsmacht. Echter maakt zij zich zorgen over hoe het geluidskarakter meegenomen wordt in de maximale geluidsruimte van het flexibele model. Ook beschrijft bijlage II van het wetsvoorstel en de memorie van toelichting dat een besluit voor het schieten buiten de vergunde ruimte genomen kan worden.

>> De gemeente pleit voor een bescherming van haar inwoners tegen hinderlijk en overmatig geluid. Zij vraagt de minister om de mogelijkheden binnen de vergunde geluidsruimte te verkennen (o.a. middels het flexibele schietmodel) alvorens een gereedstellingsbesluit te nemen om buiten deze geluidsruimte te mogen schieten. De gemeente vraagt de minister deze volgordeelijkheid concreter op te nemen in het wetsvoorstel.

Verskillende samenwerkingen tussen Defensie en de gemeente Harderwijk in het verleden hebben aangetoond dat het toelaten van defensieactiviteiten binnen het ambtsgebied van Harderwijk in goed overleg mogelijk is. Ondanks de mogelijkheden tot het afwijken van wettelijke verplichtingen en daarmee participatie met mede-overheden en ketenpartners, gaat de gemeente Harderwijk ervan uit dat de minister van Defensie ten alle tijden prioriteit zal geven aan het reguliere vergunningproces. De gemeente Harderwijk vertrouwt erop nu en in de toekomst samen ruimte te kunnen bieden aan defensieactiviteiten.

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders van Harderwijk,

A handwritten signature in blue ink, appearing to be 'F.H.W. de Jong', written over a horizontal line.

mevrouw F.H.W. de Jong
secretaris

A handwritten signature in blue ink, appearing to be 'J. Joon', written over a horizontal line.

de heer J. Joon
burgemeester